Gestalta lärarens känslor

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att gestalta en karaktärs känslor och tillstånd.

Läraren reflekterar

Att gestalta tidpunkter och platser brukar fungera rätt så bra, både i övningar och när eleverna ska omsätta det i egen text, likaså med personers egenskaper. Det brukar dock vara svårare att gestalta personers känslor och tillstånd. *Han blev **ledsen** när Lisa gjorde slut. Han blev **arg** på sin pappa. När han gick i skogen fick han **panik**.* En fråga som *hur visade det sig* och uttrycket *show – don´t tell* är två klassiker i sammanhanget, men för många är det fortfarande svårt.

Metod

Att använda förebilder av olika slag, till exempel med hjälp av texter, bilder eller filmklipp, är ett enkelt sätt att snabbt ge eleverna en uppfattning om hur man kan göra. Jag brukar använda mig själv som ett redskap på många olika sätt. Ett av de roligaste är när eleverna ska träna på att just gestalta. Dags för lite teater. Jag säger till eleverna att jag ska bli arg… riktigt arg… på låtsas alltså!

GJORDE	SADE	TÄNKTE*
Reste sig upp snabbt	Håll käften!	Vilka jäkla ungar
Blev alldeles tyst	Nu räcker det!	De fattar ingenting!
Stirrade på alla	Om ni inte gör som jag säger meddelar jag rektorn	Vad håller jag på med egentligen? Ska det vara så här?
Rynkade ögonbrynen	Ni är hopplösa!	Jag hatar mitt jobb!
Gapade och skrek	Jag blir så besviken när ni ställer till det så här	Jag vill gå hem!
Skakade på huvudet	Om ni gör om det här vet jag inte vad jag ska ta mig till	* Eleverna får föreställa sig och leva sig in i situationen från mitt perspektiv. Baserat på vad jag gjorde och sa får eleverna fundera på vad jag tänkte...
Ryckte i kroppen	Lyssna någon gång!	
Slog näven i bordet	Följ mina order!	
Pekade med fingret		
Viftade med armarna		
Suckade		

Efter föreställningen får eleverna **parvis tänka igenom** vad som hände. Vi **sorterar elevernas tankar** under några rubriker som i bilden ovan. Därefter skriver eleverna en kort text om *En minuts ilska*. De får inte använda ordet ARG (eller synonymer) och jag begränsar tiden till **fem minuter**. För att alla snabbt ska komma igång får eleverna använda **en början** (om de vill), till exempel: *Till slut plockade vi undan våra saker, satte oss ned och väntade. Det hade tagit mer än fem minuter. Fredrik satt på en stol längst fram i klassrummet.*

Elevexempel 1 (åk 7)

Vi plockade ihop våra böcker och väntade på vad som skulle ske. Fredrik reste sig upp och började slå i bänken. Han skrek: “Jävla skitungar om ni inte håller käften så ska jag dra er i öronen ner till rektorn”. Han blängde på oss och man såg på honom att han han kokade inuti för han böjde ögonbrynen och gapade. Han skrek så högt att lamporna nästan sprack. Han stod där och tänkte att han hatade sitt jobb. ”Riktiga snorungar som inte fattar någonting”.

Elevexempel 2 (åk 7)

Vi plockade ihop böckerna och väntade på vad som skulle ske. Bengans ögon lyste av vrede och ansiktet blev rött. Bengan höjde armen och slog sönder en elevs dator i ett enda sving. Alla i klassen satt helt blixtstilla och vågade inte röra en fena. Bengan skrek:
– Om ni inte är tysta så ska jag dra er i öronen till rektorn! Bengan sprang till närmaste bänk och tog en linjal och kastade ut den genom fönstret. En elev kastade ett sudd på en annan elev och Bengan skrek:
– UT! och pekade på dörren. Bengan skrek:
– Om ni inte håller käften på mina lektioner så vet ni vad som väntar. Som linjalen blir det då!

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA